

EXECUTIVE COMMITTEE

President

Michal Nebeský, Citibank

Vice Presidents

Jan Brázda, Constellation s.r.o.

Václav Novotný, Merck Sharp & Dohme

Michal Chour, Radisson Blu Alcron and

Park Inn Hotels

Sanjiv Suri, Zātiší Group

Praha, 26. listopadu 2015

Vážená paní / Vážený pane,

CORPORATE PATRONS

3M Česko

American Express

Aon CEE

AVAST Software

Boston Scientific ČR

Citibank Europe

Coca-Cola ČR

Constellation

CTP Invest

Československá obchodní banka

Deloitte

DSA

Ernst & Young

GE Money Bank

Hays Czech Republic

Hilton Prague & Hilton Prague Old Town

Honeywell

Huawei Technologies (Czech)

Hudson Global Resources

Johnson & Johnson

KPMG Česká republika

Manpower

Marriott International Hotels

MARS CZECH

McKinsey & Company

Medtronic Czechia

Merck Sharp & Dohme

Microsoft

Opel Southeast Europe

Oracle Czech

Passerinvest Group

Philip Morris ČR

Philips Česká republika

Plzeňský Prazdroj

PricewaterhouseCoopers ČR

Provident Financial

Radisson Blu Alcron and Park Inn Hotels Prague &

Ostrava

redtoo

Rockwell Automation

Squire Patton Boggs

SWEPCO

T-Mobile Czech Republic

UniCredit Bank Czech Republic

Vienna International Hotels & Resorts

Veeam Software

Vodafone Czech Republic

Weil, Gotshal & Manges

White & Case

White Star Real Estate

Y SOFT Corporation

Zātiší Group

tímto dopisem bychom rádi ocenili Vaši podporu registru smluv na úterním hlasování Poslanecké sněmovny PČR. Hlasování pro sněmovní verzi návrhu zákona bylo nejlepším způsobem, jak pomoci zvýšit kvalitu zadávání a realizace veřejných zakázek. Budou-li schválena ustanovení řádně implementována, registr smluv pomůže zvýšit odpovědnost jak veřejných činitelů, tak podniků. To povede ke zvýšení hodnoty každé koruny vynaložené v procesu zadávání a realizace veřejných zakázek.

Cílem Americké obchodní komory v České republice je pomoci ČR dostat se do první desítky nejúspěšnějších ekonomik Evropské unie. Jedním z klíčových faktorů pro dosažení tohoto cíle je efektivita v oblasti veřejných zakázek. Podíl hodnoty veřejných zakázek na HDP a to 14,4 % (Eurostat, 2013) je v ČR vyšší než u většiny zemí EU. Nesoudíme, zda je to dobře nebo špatně, pouze to znamená, že ČR je závislá na návratnosti veřejných zakázek, tudíž každé vynaložené koruny, více než jiné země. Generovat vyšší hodnotu u veřejných zakázek pak vyžaduje dobré plánování, soutěž nabídek, odpovědnost za učiněná rozhodnutí a řízení celého procesu až do ukončení projektu. Registr smluv zlepšuje přístup veřejnosti k informacím, zvýší důvěryhodnost rozhodovacího procesu a ovlivní kvalitu plánování jako i soutěž nabídek pouze nepřímo. Aby byl proces zadávání a realizace veřejných zakázek vskutku efektivní, je potřeba vylepšit ostatní části procesu.

Poslanecká sněmovna PČR ve středu začala jednat o jedné z takových částí procesu – o zákonu o zadávání veřejných zakázek. Smyslem této reformy je implementace směrnice Evropské unie. Faktem však je, že většina řešení požadovaných Evropskou unií již byla obsažena v předešlé reformě. Současný návrh zákona úřadům zjednoduší vynakládání prostředků a prodraží podnikům použití opravných prostředků. Jsme toho názoru, že ani jedno ani druhé nezvýší efektivitu zadávání a realizace veřejných zakázek a pokud zákon nebude řádně implementován, může mít opačný efekt. Přes tvrzení o opaku, jak se zdá, není příliš těžké utrácet státní peníze. V minulém roce objem veřejných zakázek v propočtu na obyvatele dosáhl 40 480 Kč (druhá nejvyšší hodnota od roku 2007, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR). Otázka tedy nezní, jak státu usnadnit vynaložení více finančních prostředků. Otázka zní, zda vláda získala nejvyšší možnou hodnotu z tak velké investice? Kvantifikace je složitá, protože pouze u několika málo veřejných zakázek byly stanoveny konkrétní cíle, jichž mělo být pomocí těchto výdajů dosaženo. Některé ukazatele však naznačují, že prostředky mohly být vynaloženy i vhodněji. Veřejné zakázky, kdy soutěžil jeden uchazeč tvořily 19 % z celkového počtu veřejných zakázek (Eurostat). 18 % zakázek bylo uděleno bez soutěže (Eurostat). U 82 % z celkového počtu zakázek byla rozhodujícím kritériem hodnocení nabídek cena (Eurostat). To naznačuje, že úřady nedostatečně naplánovaly a spočítaly ekonomickou hodnotu toho, co kupovaly. Takový přístup téměř zaručeně vytvoří atmosféru podezřívání a pocit neférového zacházení.

Výsledkem je, že počet zahájených prvostupňových řízení v gesci ÚOHS v roce 2014 dosáhl nejvyšší hodnoty od roku 2007. Počet řízení vzrostl z 321 v roce 2007 na 981 v roce 2014 (Výroční zprávy ÚOHS pro léta 2007-2014). Největší nárůst zaznamenal počet řízení zahájených ex officio (tedy bez návrhu ze strany uchazeče). V roce 2013 proběhlo 173 řízení zahájených ex officio. V roce 2014 jich bylo 347 (Výroční zprávy ÚOHS). Znamená to, že 35 % všech nových řízení v roce 2014 zahájil ÚOHS na základě vlastního rozhodnutí, nikoliv na návrh uchazeče. Nová pravidla zvyšující hodnotu kauce složené stěžovatelem tudíž nemusí vyřešit problém nedostatečné kapacity ÚOHS do takové míry, jak se předpokládá.

Pokud přemýšlíte, jak se reforma zákona o veřejných zakázek a Vámi podpořený registr smluv mohou vzájemně podpořit a doplnit, dáváme Vám do pozornosti další údaj. 104 dní (Eurostat) je průměrný počet dní v roce 2014 mezi doručením nabídky a udělením zakázky. Tak dlouhý interval neodpovídá principům efektivního vládnutí. Výše uvedený údaj neodráží nedokonalost zákona, ale nedostatečnou důvěru v proces. Největší prodlení v současnosti způsobuje zpochybnění – právními či jinými prostředky – rozhodnutí

příslušných autorit. Uvedený interval by bylo možné zkrátit, a to odstraněním nebo omezením možnosti napadnout rozhodnutí. Současný návrh zákona o zadávání veřejných zakázek se toho snaží docílit dvěma způsoby: omezením možnosti aplikovat zákon (odhaduje se, že více než polovina veřejných zakázek by dle současného návrhu byla mimo dosah zákona) a zvýšením nákladů souvisejících s odvoláním se proti rozhodnutí. Ani jedno z těchto řešení nezvýší kvalitu rozhodovacího procesu. Naopak, obě tato řešení by mohla snížit kvalitu veřejných služeb a férovost celého procesu. Dovolujeme si proto navrhnout, a tím předejít možným negativním dopadům na kvalitu veřejných služeb: 1. zavedení povinnosti uveřejnit výzvu k podání nabídky před rozhodnutím pro všechny podlimitní zakázky a 2. najít spravedlivější řešení problému neodůvodněných stížností než je zvyšování nákladů na podání stížnosti.

Velice rádi bychom ve spolupráci s Vámi vytvořili prostředí pro veřejné zakázky, v němž by byl kladen důraz na kvalitní plánování a rozhodování, a které by zároveň zvyšovalo důvěru veřejnosti v rozhodovací procesy vlády tím, že by veřejnost měla přístup k těmto rozhodovacím procesům. Politika v oblasti veřejných zakázek je ve své podstatě jednou z nejlepších exportních politik kterékoliv vlády: vytvořením prostředí vzájemně si konkurujících nabídek, a s měřitelnými cíli, mohou vlády odměnit podniky, které inovují (tímto způsobem vláda zároveň získá vyšší hodnotu z každé vynaložené koruny). Jsme připraveni pomoci Vám tak, jak bude v našich silách, abychom dosáhli výše zmíněnou kvalitu procesu zadávání a realizace veřejných zakázek.

S pozdravem

Weston Stacey
Výkonný ředitel